

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-5609562
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Ocak 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (6 Adet, 6 Sayfa)
- Cevap Yazısı (81 Adet, 163 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV.MAHMUT TANAL'IN
TBMM 7/74758 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Diyarbakır ili Silvan İlçesine bağlı kırsal Aşağıveysi, Yukarıveysi/Sulak, Yolaç, Erikyazı, Umur, Beypınar mahallelerinde ve çevresinde Haziran 2020 tarihinden bu yana devam eden şebeke suyu kesintisi ve bölge halkının temiz ve sağlıklı içme suyuna erişiminin bulunmaması hakkında sorularımızın cevaplanması gerekmektedir.

1-Diyarbakır İli Silvan İlçesine bağlı hangi mahallelerde içme suyu sorunu yaşanmaktadır? Silvan'a bağlı mahallelerde temiz ve sağlıklı içme suyu ulaşımı sağlanamayan toplam hane sayısı kaçtır?

2-Diyarbakır İli Silvan İlçesine bağlı ismi belirtilen kırsal mahallelerde ve çevresinde altyapı eksikliklerinden dolayı hanelere temiz ve sağlıklı su temin edilemediği, vatandaşlarımızın içme suyu olarak kuyu suyu kullandığı, hijyenik olmayan tankerlerle su temin edilmeye çalışıldığına ilişkin iddialar doğru mudur? Şayet doğru ise Silvan ilçesinde söz konusu kırsal mahallelere yönelik içme suyu altyapısında yapım ve onarım çalışması yapılacak mıdır? Yapılacaksa ne zaman yapılacaktır?

3-Bakanlığınıza veya ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, Diyarbakır İli Silvan İlçesine bağlı kırsal mahallelerde yaşayan vatandaşlarımızın temiz ve sağlıklı içme suyuna ulaşamadığına ilişkin herhangi bir şikâyet iletilmiş midir? Şayet iletilmişse söz konusu şikâyetler neticesinde ne tür işlemler tesis edilmiştir?

4-Diyarbakır İli Silvan İlçesine bağlı kırsal mahalleler olan Aşağıveysi, Yukarıveysi, Sulak, Yolaç, Erikyazı, Umur, Beypınar mahallelerinde Haziran 2020 tarihinden öncesine kadar temiz ve sağlıklı içme suyuna kısmen de olsa ulaşım imkânı varken, söz konusu tarihten sonra şebeke sulannın kesilmesinin sebebi nedir? Su kaynaklarının daha önce bu bölgelerde mevcut olmasına rağmen işbu önerge tarihi itibarıyla hanelere temiz ve sağlıklı su temin edilmediği için vatandaşlarımızın içme suyu olarak kuyulardan su temin etmek zorunda kalması, hijyenik olmayan, kirli, paslı su tankerlerinden insanların su içmek zorunda kalması, bölge halkının sağlığının tehlikeye atılması anlamına gelmiyor mu?

5-Vatandaşlarımızın temel hayat gereksinimi ve hakkı olan temiz suya erişiminin sağlanmıyor olması, Anayasada Sosyal Devlet anlayışı ile temin edilen sağlık hakkının ihlali anlamına gelmez mi?

6-Diyarbakır İli Silvan İlçesine bağlı köylerde temel geçim kaynaklarından biri olan hayvancılık faaliyeti, yaşanan su sorunundan ne oranda etkilenmiştir? Su sorununun bölgedeki hayvancılık faaliyetlerine olumsuz etkilerinin hangi boyutta olduğuna ilişkin herhangi çalışma yürütülmüş müdür?

7-Diyarbakır İli Silvan İlçesine bağlı köylerde suya erişimin kısıtlı olması ve su sorunu nedeniyle hayvancılık faaliyetinin sürdürülebilirliğinin mümkün olmaması, bölgede köyden kente göçü artırmış mıdır? Silvan'da Haziran 2020 tarihinden önceki köy ve kent nüfusu oranı ile hâlihazırdaki köy ve kent nüfusu oranı arasında ne kadar fark vardır?

8-Diyarbakır İli Silvan İlçesine bağlı köylerde yaşayan vatandaşlarımızın yaşamış olduğu içme suyu sorunu ne zaman giderilecektir? Bakanlığınız tarafından söz konusu sorunların çözümü, mağduriyetlerin giderilmesi için herhangi bir işlem yapılacak mıdır? Yapılacaksa ne zaman yapılacaktır? Yapılacak olan çalışmaların detayları nedir? Şayet böyle bir çalışma yapılmayacaksa gerekçesi nedir?

CEVAPLAR:

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı'ndan alınan bilgide;

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından bölgedeki hayvancılık faaliyetleri için 2020 yılında, Silvan ilçesi Çobantepe Mahallesi Cengizler mezrası birinci kısımda bir adet hayvan içme suyu göleti,

2021 yılında, Yeşilköy Mahallesinde hayvan içme suyu havuzu, Sarıbuğday Mahallesi hayvan içme suyu, Çobantepe Mahallesi ikinci kısım hayvan içme suyu, Susuz Mahallesi hayvan içme suyu, Kayadere Mahallesi hayvan içme suyu göleti olmak üzere 4 adet hayvan içme suyu göleti, bir adet hayvan içme suyu havuzu yapıldığı, ayrıca Kasımlı Mahallesinde doğal kaynak suyu ıslah edilerek hayvanların içme suyu ihtiyacının giderilmeye çalışıldığı, Gürpınar Mahallesinde mera ve yaylaya ulaşımı sağlamak, aynı zamanda da hayvan içme suyu ihtiyacını karşılamak için yayla yolu açıldığı, yaylada kaynak sularının ıslah edildiği ve hayvan içme suyu sıvayı yaptırılarak hayvanların içme suyu ihtiyaçlarının giderilmeye çalışıldığı,

2022 yılında, Silvan ilçesi Gürpınar Mahallesinde tarımsal ve hayvansal amaçlı sulama havuzu, Umur Mahallesinde beş ayrı noktada manda çamur havuzu, Ormandışı Mahallesi, Dağcılar Mahallesi, Dolapdere Mahallesi, Babakaya Mahallesi, Çobantepe Merkez Mahallesi ve Uğrak Mahallesinde olmak üzere altı adet hayvan içme suyu göleti, beş adet manda çamur havuzu ve bir adet tarımsal ve hayvansal amaçlı sulama havuzu yapıldığı, toplamda Diyarbakır ili Silvan ilçesinde 2020, 2021 ve 2022 yıllarında 11 adet hayvan içme suyu göleti, iki adet tarımsal ve hayvansal amaçlı sulama havuzu, beş adet manda çamur havuzu, bir adet kaynak suyu ıslahı ve bir adet yayla yolu yapıldığı,

Diyarbakır ili Silvan ilçesine bağlı Eskiköy, Aşağıveysi, Yukarıveysi, Yolaç, Erikyazı, Umur, Başbüyük, Yolarası, Güçlü, Akyol, ve Beypınar Mahallelerinin de içinde yer aldığı 11 ünitenin "Eskiköy Grup Suyu" ismi ile Diyarbakır Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne iki sondaj kuyusunun (18 lt/sn) günlük 1.555 m³ su üreterek Eskiköy Mahallesinde yer alan 200 m³ kapasiteli gömme depoya terfi edildiği ve bu depodan da gruptaki kırsal mahallelere su iletimi sağlanarak vatandaşların ihtiyacının karşılandığı,

Eskiköy grubuna bağlı kırsal mahallelerin toplam nüfusunun 3871, hane sayısının 846, abone sayısının 326 olduğu, İller Bankasının uyguladığı "İçme suyu Tesisleri Etüt, Fizibilite ve Projelerin Hazırlanmasına Ait Teknik Şartnamelerde" kişi başı günlük su tüketim miktarının 100 litre olduğu, bağlı kişi sayısı ile kişi başı günlük su miktarının 150 lt/gün olarak hesaplanırsa (3.871 kişi X 150lt/gün=580 m³) bile ihtiyaç duyulan su miktarının neredeyse üç katı su verildiği, buna rağmen grupta bulunan vatandaşların abone olmamalarından dolayı suyun aşırı kullanılması, muslukların kapatılmaması ve suyun boşa akıtılması ile aşırı bir şekilde yapılan bahçe-tarla sulamaları, ayrıca geniş kırsal alanda bulunan şebekelerin yayılı olması nedeniyle sulama amaçlı yapılan vatandaş müdahalelerine maruz kalınması gibi sebeplerle özellikle yaz aylarında şebekeye bağlı depoların 12 Ekim 2017 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan "İçme ve Kullanma Suyu Temini ve Dağıtım Sistemleri Hakkındaki Yönetmelik" hükümlerinde bulunan insani tüketimi karşılayacak miktarda yazın kurak aylarda dönüşümlü olarak bu ünitelere su temini sağlandığı, yılın diğer aylarında tüm vatandaşlara su temininin kesintisiz bir şekilde 7/24 saat olacak şekilde sağlandığı, vatandaşlarla sıklıkla yerinde görüşmeler yapıldığı ve sürekli iletişim halinde olduğu, yapılan görüşmeler sonucu sahadaki fiili durumdan vatandaşların bilgisinin bulunduğu, bazı vatandaşlarca yapılan çalışmalara destek verildiği ancak bazı vatandaşlar tarafından da maalesef izinsiz müdahaleler sonucu tarımsal sulama yapıldığı,

Eskiköy içme suyu grubuna bağlı ünitelerin ihtiyaç duyulan su miktarının üç katı su verildiği ancak gruba bağlı vatandaşlara defalarca yapılan sözlü ve yazılı uyarılara rağmen abonelik işlemlerinin tamamlanamadığı, söz konusu ünitelerin yalnızca kurak aylarda dönüşümlü olarak su almasının esas nedenlerinin tüm hanelerin abone olmaması, su tüketiminin bilinçsizce olması, tarımsal sulamanın yapılması ve izinsiz vatandaş müdahalelerinden kaynaklandığı, usulsüz, abonesiz ve kaçak su tüketimlerine rağmen tüm vatandaşların mağduriyet yaşamamaları için belediyece ilgili yönetmelik ve şartnameler çerçevesinde hareket edilerek vatandaşların temel hayat gereksinimi hakkı olan temiz suya erişimi noktasında hassasiyet gösterildiği belirtilmiştir.